

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM 106 SAĞLIĞI TANIMLAMA DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELAMANI

Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN

Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL

Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALLI ERDOĞAN

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ.....	1
2. SAĞLIĞI TANIMLAMA DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ DERSİ	
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı.....	2
2.2. Eğitim Modeli.....	2
2.3. Dersin Genel Hedefleri.....	2
5.5. Dersin Programdaki Yeri.....	3
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	3
2.7. Dersin Değerlendirmesi.....	3
2.8. Dersin Laboratuvar Uygulaması.....	4
2.9. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi.....	4
2.10. Öğrencinin Sorumlulukları.....	4
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ	
3.1. Sağlığı Tanımlama Değerlendirme Yöntemleri Dersi İçeriği.....	5
4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....	8
5. KAYNAK VE KANIT LİSTESİ.....	13

T.C

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

**1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI
VE DEĞERLERİ**

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.
8. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
9. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. SAĞLIĞI TANIMLAMA DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu dersin amacı öğrencilerin fiziksel değerlendirme becerilerini geliştirmek ve değerlendirme sonuçlarına göre hemşirelik tanılması yapmalarını sağlamaktır.

2.2. Eğitim Modeli

Hemşirelik Esasları II dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

1. Fizik muayene yöntemlerini açıklaması,
2. Fizik muayene yöntemlerini bilmesi ve uygulaması,
3. Fizik muayene bulgularını yorumlaması,

4. Fizik muayene bulgularını tanılama sürecinde kullanması,
5. Bireyin değerlendirmesinde fizik muayene becerilerini kullanması hedeflenmektedir.

2.4. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıf güz döneminde yer alır. 3 ECTS/2 kredili (1saat teorik, 2 saat laboratuvar uygulaması) olan bir derstir.

2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin yüz yüze ve uzaktan eğitim ile işlenişinde; Hemşirelik Bölümü web sayfasında ve Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi (UBYS) üzerinden paylaşılacak güncel ders bilgi kitapçıklarında açıklanan doğrultuda power point sunusu, soru-cevap, beyin fırtınası ve beceri videoları ile ders işlenecektir. Öğrencinin, ders öncesinde ders bilgi kitapçığının “ön hazırlık” ve “kanıtlar” bölümünde yer alan kaynaklardan ve UBYS sistemi üzerinden ders öncesinde paylaşılan ilgili dokümanları okuyarak gelmesi ders verimini artırması için önemlidir. Ayrıca öğrencilerin ders katılımını, verimini ve başarısını artırmak amacıyla aktif öğrenme yöntemleri (puzzle, Kahoot, kelime bulutu vb.) de kullanılmaktadır. Öğrencilerin beceri gelişimlerinin takibi için öğrenci laboratuvar uygulaması yüz yüze yapılmaktadır. Dersin laboratuvar uygulamasının işlenişinde; power point, rol-play, soru-cevap ve uygulama maketleri ile beceri geliştirme yöntemleri kullanılır. Mesleki beceri uygulamaları öğretim elemanı ile birlikte her öğrenciye maket/simülatör üzerinde uygulayarak öğretilir.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirmesini bir ara sınav, bir final sınavı notu oluşturmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğine göre teorik derslerin %30' undan fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz.

2.7. Dersin Laboratuvar Uygulaması

Müfredatta bu dersin haftalık 2 saat laboratuvar uygulaması bulunmaktadır. Laboratuvarda öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceri kontrol listeleri ve öğretim elemanları tarafından hazırlanan beceri videoları öğrencilerle UBYS sistemi üzerinden dönem başında paylaşılmaktadır. Laboratuvar aşaması, Haftalık Ders İçeriğinde yer alan kuramsal içerikler tamamlandıktan sonra uygulanmaktadır. Beceri gelişiminin etkinliğini artırmak amacıyla öğrenciler gruplara ayrılarak laboratuvar uygulamaları yapılmaktadır.

Tablo 2.7.1. Laboratuvar uygulamasının öğrenim hedefleri, öğrenme çıktısı ve program çıktısı ile ilişkisi

Laboratuvar Uygulamasındaki Becerinin Adı	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişkisi
Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi	2/3/4/5	2/4/5/7/9
Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-I	1/2/3/4/5	2/3/4/7/9
Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-II	1/2/3/4/5	2/3/4/7/9

2.8. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi

Bu dersin klinik/saha uygulaması bulunmamaktadır.

2.9. Öğrencinin Sorumlulukları

- Öğrenci derslere vaktinde gelir.
- Öğrenci ilgili dersin konusuna başta ders kitabı, ders materyalleri olmak üzere kaliteli kaynaklardan ön hazırlık yaparak gelir.
- Öğrenci laboratuvar çalışmalarında uzun kollu beyaz önlük giyer.
- Öğrenci laboratuvar uygulamaları öncesinde paylaşılan listeleri takip eder ve grubu ile birlikte sınıfta hazır olarak sorumlu öğretim elemanını bekler.

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

3.1. SAĞLIĞI TANIMLAMA DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ DERSİ HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

	TARİH	DERSİN SORUMLUSU	DERSİN KONUSU
1. HAFTA	16.09.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	Dersin Tanıtımı
2. HAFTA	23.09.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	Sağlık Öyküsü Alma Sağlığın Genel Değerlendirilmesi Ağrının Değerlendirilmesi
3. HAFTA	30.09.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	Deri ve Deri Ekleri Değerlendirmesi
4. HAFTA	07.10.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	Baş ve Boyun Değerlendirmesi
5. HAFTA	14.10.2027 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Akciğer ve Solunum Sistemi Değerlendirmesi

6. HAFTA	21.10.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	Kalp ve Dolaşım Sistemi Değerlendirmesi	
7. HAFTA	RESMİ TATİL			
8. HAFTA	04.11.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Abdomen ve Gastrointestinal Sistem Değerlendirmesi	
9.HAFTA	09 KASIM-17 KASIM 2024 ARA SINAV HAFTASI			
10.HAFTA	18.11.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	Kas İskelet Sistemi Değerlendirmesi	
11.HAFTA	25.11.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Sinir Sistemi Değerlendirmesi	
12.HAFTA	02.12.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Geriatrik Değerlendirme	
13.HAFTA	9.12.2023 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	LABORATUVAR	
			GRUP 1 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102	GRUP 2 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A
			Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi	Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi
			GRUP 3 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102	GRUP 4 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A

			Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi	Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi
14. HAFTA	16.12.2023 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	LABORATUVAR	
			GRUP 1 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A	GRUP 2 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102
			Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-I	Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-I
			GRUP 3 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A	GRUP 4 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102
			Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-I	Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-I
15. HAFTA	25.12.2023 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	GRUP 1 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102	GRUP 2 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A
			Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-II	Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-II
			GRUP 3 Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL ANFİ-102	GRUP 4 Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN BECERİ LABORATUVARI A
			Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-II	Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi Laboratuvar Uygulaması-II

4. DERS KONUSU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sağlığın Sosyal Becerileri

1. *Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)*
2. *Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)*
3. *Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)*
4. *Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)*
5. *Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)*

Hasta Güvenliği Hedefleri

1. *Basınç yaralarının önlenmesi*
2. *Bilgi güvenliği*
3. *Güvenli cerrahi*
4. *Güvenli doğum*
5. *Güvenli hasta devri*
6. *Hatalardan öğrenme*
7. *Hasta ve hasta yakını katılımı*
8. *Hastaların doğru tanımlanması*
9. *Hasta düşmelerinin önlenmesi*
10. *Hastaların güvenli transferi*
11. *Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi*
12. *İlaç güvenliği*
13. *Kan güvenliği ve yönetimi*
14. *Kardiyak arrest yönetimi*
15. *Malzeme ve cihaz güvenliği*
16. *Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği*
17. *Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele*
18. *Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi*
19. *Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele*
20. *Radyasyon güvenliği*
21. *Teşhiste hasta güvenliği*
22. *Tesis güvenliği*
23. *Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi*

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyusal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Sağlık Öyküsü Alma	1/4/5	Bilişsel: Bireyin sağlık öyküsüne ilişkin içeriğin özelliklerini bilme Duyusal: Bireyin sağlık öyküsündeki normal ve anormal bulguları	2/3/5/7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2/3/8	1/2/3/4/5	3

		tanımlayabilme Psikomotor: Birey ile iletişimi başlatma ve amaca yönelik iletişim kurma, sağlık öyküsünü öğrenme ve kayıt etme						
Sağlığın Genel Değerlendirilmesi	1/4/5	Bilişsel: Bireyin sağlığına ilişkin normal ve anormal olduğunu gösteren bulguları öğrenme Duyuşsal: Bireyin genel sağlık durumunu gösteren bulguları tanımlayabilme Psikomotor: Bireyin sağlığının değerlendirilmesi ve ilgili ölçeklerin kullanılabilmesi	2/3/6/7/9	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2/3/8	1/2/3/4/5	3
Ağrının Değerlendirilmesi	1/4/5	Bilişsel: Ağrı semptomunu ve özelliklerini bilmek, Ağrıyı değerlendiren araçları bilmek Duyuşsal: Ağrı ve özelliklerini tanımlayabilmek Psikomotor: Ağrı değerlendirmesini	2/3/4/7/9	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2/3/8	1/2/3/4/5	3

		yapabilmek Objektif değerlendirme araçlarını kullanabilmek						
Deri ve Deri Ekleri Değerlendirmesi	1/4/5	Bilişsel: Deri ve deri eklerinin özelliklerini bilme Duyuşsal: Deri ve deri eklerinin özelliklerini, normal ve anormal bulgularını tanımlayabilme Psikomotor: Deri ve deri eklerinin muayenesini yapabilmek Cilt rengi, sıcaklığı, hissini değerlendirmek, Cilt turgorunun değerlendirilmesi yapabilmek	3/4/6/7	Sunum Beyin Fırtınası	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8	1/3	3
Baş ve Boyun Değerlendirmesi	2/3/4	Bilişsel: Baş ve boyun yapılarının özelliklerini, normal ve anormal bulgularını bilme Duyuşsal: Baş ve boyun yapılarının özelliklerini, normal ve anormal bulgularını tanımlayabilme	2/4/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8	1/3/5	3

		Psikomotor: Karanial sinirleri, Görme-ışıtme testlerini yapabilme, ağız- göz-burun- farenks-kulak değerlendirmesi yapabilmek						
Akciğer ve Solunum Sistemi Değerlendirmesi	2/3/4	Bilişsel: Akciğer ve solunum sistemin özelliklerini, normal ve anormal bulgularını bilme Duyuşsal: Akciğer ve solunum sistemin özelliklerini, normal ve anormal bulgularını tanımlayabilme Psikomotor: Dakikadaki solunum sayısını sayabilme, Solunumun hızı, derinliğı ve ritmini değerlendirme, Solunum seslerini değerlendirme	1/2/3/4/5/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8/11	1//2/3/4	3
Kalp ve Dolaşım Sistemi Değerlendirmesi	3/4/5	Bilişsel: Kalp ve dolaşım sistemin özelliklerini, normal ve anormal	2/3/4/6/7/8	Sunum Beyin Fırtınası Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8/14/23	1//2/3/4	3

		<p>bulgularını bilme</p> <p>Duyuşsal: Kalp ve dolaşım sistemin özelliklerini, normal ve anormal bulgularını tanımlayabilme</p> <p>Psikomotor: Bireyin kalp seslerini değerlendirmek, Periferik arterlerden nabız ve kan basıncı özelliklerini değerlendirmek, Allen testi yapabilmek</p> <p>Venöz dolaşımı ve arteryel dolaşıma ilişkin değerlendirme yapmak</p> <p>Ödem muayenesi yapabilmek</p>						
Abdomen ve Gastrointestinal Sistem Değerlendirmesi	2/3/4	<p>Bilişsel: Abdomen ve gastrointestina sistemin özelliklerini, normal ve anormal bulgularını bilme</p> <p>Duyuşsal: Bireyin abdomen ve gastrointestinal sisteme ilişkin</p>	1/2/4/5/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8/16/18	1//2/3/4	3

		normal ve anormal bulgularını tanımlayabilme Psikomotor: Bireyin beslenmesini değerlendirebilme Bireyin bağırsak seslerini muayene yöntemlerini kullanarak değerlendirme Bireyin yutmasını değerlendirebilme, Bireyin boşaltıma ilişkin defekasyon özelliklerini değerlendirebilme						
Kas İskelet Sistemi Değerlendirmesi	2/3/4	Bilişsel: Vücut mekaniği ilkelerini bilme, bakım sunulan bireye verilen pozisyonları bilme ve gruplandırabilme, Duyuşsal: Kas iskelet sistemindeki normal ve anormal bulguları tanımlayabilme Duruş bozukluklarını tanılama Psikomotor: Vücut mekaniğine uygun	1/2/4/5	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	1/3/8	1/2/3/4	3

		hareket edebilme, bireye amaca uygun pozisyon verebilme ve ROM tanımlama, uygun muayene yöntemlerini kullanarak tanılama yapabilme, Kas gücü değerlendirmesini yapabilme						
Sinir Sistemi Değerlendirmesi	2/3/4	Bilişsel: Sinir sisteminin özelliklerini bilme, sinir sisteminin muayene yöntemlerini bilme Duyuşsal: Sinir sisteminin normal ve normal olmayan bulgularını tanımlayabilme Psikomotor: Motor güç değerlendirmesi yapabilme Pupil değerlendirmesi yapabilme Bilinç değerlendirmesi yapabilme Kranial sinirlerin muayenesini	1/2/5/8	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8	1/2/3/4/5	3

		yapabilme Işık refleksini tanılama Normal ve anormal refleksleri tanılama						
Geriatrik Değerlendirme	2/3/4	Bilışsel: Geriatrik bireylerin özelliklerini bilme Duyuşsal: Geriatrik bireylerin normal ve normal olmayan bulgularını tanımlayabilme	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	3/8/17	1//2/3/4	3
Yaşam Modeline Göre Bireyin Sağlığının Değerlendirilmesi	2/3/4	Bilışsel: Yaşam modelini tanımlayabilme Yaşam modelinin bileşenlerini tanımlayabilme Duyuşsal: Yaşam modelinde yer alan aktivitelerdeki normal ve normal olmayan bulguları tanımlayabilme, Bireyin bağımlılık bağımsızlık dizgesini, yaşam sürecini, tanımlayabilmek, Bireyin günlük yaşam aktivitelerinde karşılaştığı	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	2/3/5/7/8/9	1/2/3/4/5	3/6/11

		sorumları tanımlayabilme Psikomotor: Birey ile iletişimi başlatmak, Bireyin yaşam modeli doğrultusunda veri toplama, aile öyküsü ve sağlık öyküsünü öğrenebilmek, Hemşirelik sürecinin veri toplama basamaklarını yapabilmek						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

5.DERS KAYNAK ve KANIT LİSTESİ

1. Görgülü RS. Hemşireler için Fiziksel Muayene Yöntemleri. İstanbul Tıp Kitapevi, İstanbul,2014.
2. Enç N. Sağlık Tanılaması ve Fiziksel Muayene. Nobel tıp Kitapevi, İstanbul, 2015.
3. Eti Aslan F. Sağlığın Değerlendirilmesi. Acıbadem Üniversitesi Yayını. İstanbul,2015.
4. Aştı TA, Karadağ A. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri. Nobel Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, İstanbul, 2011.
5. Potter AP, Perry AG. Fundamentals Of Nursing. 6 th Edition. Inc. All rights reserved. Mosby. St Louis. 2005.
6. Berman A, Snyder S, Koziar B et al. (2008) Koziar ve Erb's Fundamentals of Nursing. Concepts, Process and Practice, 8th ed., St. Louis.
7. Taylor C, Lillis C, Lemore P ve ark. (2008) Fundamentals of Nursing – The Art and Science of Nursing Care. 6th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott Company.
8. Ulusoy MF, Görgülü RS (1996) Hemşirelik Esasları- Temel Kuram, Kavram, İlke ve Yöntemler, Cilt:1, 2. Baskı, Ankara: 72 TDFO Ltd. Şti.
9. Aştı TA, Karadağ A. Hemşirelik Esasları Hemşirelik Bilim ve Sanatı. Akademi Basın, İstanbul, 2012.

Kanıtlar

1. Üstü Y, Uğurlu M, Periyodik sağlık muayenesi örnekleri, Ankara Medical Journal, 2017, 4: 287-292.
2. Güzel N, Bayraktar N, Kadınların meme kanserinin tanısına yönelik farkındalıklarının ve uygulamalarının belirlenmesi, HUHEMFAD-JOHUFON, 2019, 6(2);101-110.
3. Bal C, Ağaçdiken Alkan S, Özyer Y, Koç Z, Hemşirelerin hastaların sözel olmayan ağrı ifadelerine yönelik yaklaşımlarının değerlendirilmesi, 5. Ulusal ve 1. Uluslararası Temel Hemşirelik Bakım Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı, 2019.
4. Turan Kavradım S, Özer Z, Kardiyovasküler fizik muayene: bir hemşirelik bakım değerlendirmesi, Türkiye Klinikleri J Nurs Sci 2018; 10(3):238-250.
5. İtişgen V, Kara B, Hemodiyaliz hastalarında ağrı yönetimi, 2016;2: 18-25.
6. Çevik B, Uğurlu Z, Akyüz E, Kav S, Ersayın A, Hemşirelerin fiziksel değerlendirme becerileri ve uygulamaya ilişkin görüşleri, HUHEMFAD-JOHUFON, 2018, 5(1):39-48.
7. Çelik S, Yoğun bakım hastalarında ağrı yönetimi, Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi, 2016; 20(1);1-8.